

Mali kužki z velikim srcem

Cairn in lakeland terierji veljajo za izjemno inteligentne ter dočakajo visoko starost

"V svojem domu imam kar štiri odrasle kužke različnih pasem. Dve psički sta pasme cairn terier, tretja je lakeland terierka, četrti pa je kraški ovčar, ki je kot največji in najstarejši med njimi prevzel vlogo vodje," pove Natalija Dragan Gajari, trenutno vzrediteljica pasem cairn in lakeland terier. "S psi imam bogate izkušnje, v zadnjih letih so se mi zelo prikupili omenjeni terierji, ki pa so pri nas za zdaj še slabo poznani." Preden je Natalija k hiši pripeljala ti dve pasmi, se je o njiju dobro pozanimala: "Veliko informacij sem pridobila s pomočjo interneta, knjig in z obiskom pasjih razstav. Od nekdaj so mi bile bolj pri srcu večje pasme, a so se mi pred nekaj leti, ko sta starša nabavila belega višavskega terierja, s svojo živahnostjo prikupili tudi manjši kužki."

Natalija iz psarne Danatera še pove, da imata obe pasmi čudovit značaj: "To so zelo inteligentni kužki, ki se znajo izredno prilagoditi vsakršnim situacijam in ne prenesejo grobosti. Cairn terierji so primerni tako za družine z otroki kot za starejše ljudi. So pravi mali hribolazci, ki ljubijo dolge sprehode, a se bodo brez glasnih protestov zadovoljili tudi s krajšimi. Ta pasma je živahna do pozne starosti in je primerna tudi za agility, saj obožuje rove in prepreke. Tudi lakeland terierji so zelo prijazni psi z izjemno veliko energije. Ljubijo skoke, podobne zajčjim, igro z žogo in frizbi. Odlikujeta jih radovednost in samozavest, v stanovanju pa so mirni, ne lajajo in se znajo sami zamotiti s svojo priljubljeno igračko. Z otroki se dobro razumejo, a morata tako otrok kot kuža poznati meje. Jezerski terier, kot ga tudi imenujemo, je ljubeč do vseh družinskih članov, a se z vsem srcem preda le enemu. Če ga bomo že v rani mladosti navadili na druge živali, z odnosi kasneje ne bo imel težav. Ker želijo ugoditi skrbniku in so se vedno pripravljene naučiti kaj novega, pa so tako kot cairn terierji tudi lakelandi primerni za premagovanje ovir v agilityju. Za pse obeh pasem je značilno, da ob pravilni negi ne puščajo dlake in nimajo vonja ter v povprečju živijo štirinajst let."

Samca za paritev je lažje najti

v tujini

Natalija ima te dni veliko dela s petimi mladički svoje cairn terierke. Kot se za dobro vzrediteljico spodobi, je velika ljubiteljica psov in ima večletne izkušnje s psi ter mladiči: "Res je, da je ob sebi lepo imeti nekaj ljubkih nebogljenih

mladičev, a te kepice poleg ljubkosti s seboj prinesejo tudi devet tednov trdega dela in veliko neprespanih noči." Vzrediteljica iz Petrovč se vselej trudi v polni meri posvetiti se pasji mami in mladičkom. Pravi, da lahko že v času brejosti in vse do kotitve pride do velikih zapletov, na katere je treba biti pripravljen. Lahko se na primer zgodi, da psička

ne more kotiti po naravni poti in je potreben carski rez. Težava je tudi, če pasja mama nima mleka in mora mladiče hraniti vzreditelj." Da smo najbolje kos morebitnim zapletom, je dobrodošlo, če imamo pri roki veterinarja.

Natalija z obžalovanjem gleda na velika vzrejališča, kjer vzrejajo večje število pasemskih psov. Pravi, da gre tem vzrejnikom navadno le za denar, mladiči pa so pogosto polni glist, zanemarjeni in bolni, zato dodaja: "Imeti leglo, zame ne pomeni pariti psičko in kasneje kužke hraniti s poceni hrano ter jih na koncu prodati in se zanje več ne brigati." Natalija vsako psičko najprej pelje na nekaj razstav, na katerih se vidi njena kvaliteta skozi oči različnih sodnikov. Zatem z njo opravi vzrejni pregled, ki je pogoj za parjenje. Na takem pregledu ocenijo zunanost, značaj in plemensko kondicijo psice. Po vzrejnem pravilniku Slovenskega kluba za terierje je določeno, da mora psička pred prvim parjenjem dopolniti 18 mesecev, šele kasneje nastopi čas za iskanje samca, primerne za paritev. Ker sta tako cairn kot lakeland terier v Sloveniji zelo redka, se Natalija za samci večkrat odpravi v tujino.

"Vedno oddam zdrave mladiče"

"V času kotenja zmeraj stojim psici ob strani in ji pomagam na svet spraviti podmladek in prva dva tedna prostor dodatno ogrevam. Ker mladiči dojijo, z njimi še ni posebno veliko dela. Potrebno je le redno menjavanje prevleke za ležišče in dobro hranjenje matere. Moje psice v obdobju dojenja jedo le iz roke. Največje delo pa se zame začne, ko materino mleko ne zadostuje več in je mladiče treba dohranjevati. Ko so primerno stari, začnem skrbeti za socializacijo. Navajam jih na ljudi, različne zvoke, ostale pse in mačke. Da se njihovi želodčki navadijo, jih hranim z raznoliko hrano, dva tedna pred odhodom v nove domove pa jedo le kvalitetne brikete. Vedno poskrbim, da oddam zdrave mladiče, kar pomeni, da so razglisteni in cepljeni proti nalezljivim boleznim ter čipirani. Kljub temu da sem oddala že veliko mladičev, je zame še vedno najtežji tisti trenutek, ko kužka položim v roke novemu skrbniku, da se odpelje novemu življenju naproti. Na srečo pa se s tem odhodom vez med mano in kužki ne konča. Novim lastnikom sem vedno na voljo za vsa vprašanja in odpravljanje morebitnih težav. Na srečo večini teh kužkov postanem pasja frizerka in jih tako vidim vsaj enkrat letno."